

ingen maa blive selvstændig, ingen maa blive sin egen Arbejdsgiver, medmindre han har aflagt Jagprøve. Altsaa, Udgangen til at blive Meister skal spærres ved Hjælp af en tvungen Jagprøve. Jeg synes, at naar det ærede Medlem er inde paa saaledes dog at indskrænke Friheden noget der, saa skulde han tale saa sagte om, at man foreslaar at begrænse Arbejdsgivernes Ret til Udbytning af Arbejdskræfter. Ja, man gaar jo endogslaa videre i den Retning; man forlanger, at de, der ere Mestre, skulde være tvungne til at være Medlemmer af en Forening. Det er ganske vist ikke fremkommet i Lovsform, men det er jo et Ønske, der er meget levende hos det ærede Medlems Partifæller, fordi de mene, at det vil gavne den Klasse, som der er Tale om, at det vilde være til Fordel for Arbejdsgiverklassen, hvis Udgangen til at blive selvstændig blev noget begrænset, hvis Konkurrencen mellem dem blev indskrænket. Man mener, at det vil gavne dem at være Medlemmer af en Forening, fordi de saa ere bedre i Stand til at regulere Forholdene, hvor de gældende Love ikke fuldstændig slaa til, og det kan være en meget berettiget Anstuelse. Jeg skal i Djeblicket ikke gaa ind paa at undersøge, om den er rigtig eller ej, men vil blot pege paa, at man fra den Side ønsker denne Begrænsning af Friheden, og man ønsker det ganske sikkert, fordi man tror, at det vil være til Fordel for de paagældende. Men naar det er Tilfældet, synes jeg, at der hører ikke saa lidt Mod til at ville staa op og tale Arbejdstidets Friheds Sag. Jeg mener, at man saa har Ret til at sige, at det ærede Medlem hører til dem, der forsvare Arbejdsgivernes saakaldte absolutte Frihed, fordi de ville have Lov til selv efter Forgødtbefindende at binde eller løse Arbejderne. Saa dvælede det ærede Medlem indgaaende ved Forholdet mellem Arbejdstid og Minimalløn og mente, at hvis man gik ind paa dette Lovforslag, maatte man ogsaa gaa ind paa en Minimalløn og overhovedet en Fastsættelse af Arbejdslønnen, thi, sagde han, Arbejderne kunne naturligvis ikke være tjente med, at de skulde dele den Arbejdsløn, de nu saa udbetalt, i al Almindelighed med $\frac{1}{5}$ flere, hvilket altsaa vilde sige, at deres Løn skal reduceres med $\frac{1}{5}$, hvis vi gaa ud fra, at Arbejdstiden nu er 10 Timer og skulde indskrænkes til 8. Det kunde man ikke gaa ind paa. Jeg skal for saa vidt indrømme, at det ærede Medlem der har Ret. Men jeg kommer ved at svare paa dette til i nogen Grad at undersøge Arbejdslønnens Begreb, hvorledes den fremkommer, og hvilken Virkning den har i den almindelige Produktion. Den højtærede

Indenrigsminister sagde for et Øjeblik siden, at han havde lært, da han lærte at regne, at Arbejdstiden og Arbejdslønnen stode i Forhold til hinanden. Meningen var altsaa ganske sikkert den, at jo mere man arbejdede, desto mere tjente man. Ja, det er rigtigt i mange Forhold, men i al Almindelighed er det absolut galt. Det er rigtigt, at hvor der for en bestemt afsluttet Væds er fastsat en vis Løn for et bestemt Arbejde, vil den, der kan holde ud at arbejde længe, i det givne Øjeblik være i Stand til at tjene noget mere end de andre. Men undersøge vi Forholdene i det store og hele, viser det sig, at den Betragtning, at lang Arbejdstid ogsaa skulde give høj Løn, slet ikke holder Stik. Tværtimod kan man snarest i den almindelige Nationaløkonomi opstille den Sætning, at Arbejdslønnen staar i omvendt Forhold til Arbejdstidens Længde. En Betragtning af de herskende Forhold vil vise dette. Naar man nemlig undersøger Forholdene i forskellige Lande eller Forholdene i forskellige Distrikter eller Virksomhedsgrene inden for det enkelte Land, saa vil det vise sig, at de Lande, der have den forholdsvis korteste Arbejdstid, som Regel ogsaa have den højeste Arbejdsløn, og tage vi Hensyn til de enkelte Virksomheder inden for et enkelt Land, vil ingen paasta, at man ude paa Landet, hvor man har en noget længere Arbejdstid end i Byerne, ogsaa har en højere Løn. Nej, ingenlunde, Arbejdslønnen er meget betydelig lavere paa Landet end i Byerne. Inden for Byernes Omraade er man ogsaa i Stand til at paavise Forfælgeligheder i Arbejdslønnen inden for de forskellige Jag, men meget ofte vil det vise sig, at de Jag, der have den forholdsvis højeste Løn, have den korteste Arbejdstid. Man kan derfor ikke opstille den Sætning, at Arbejdslønnens Størrelse retter sig efter Arbejdstidens Længde, og det hænger ganske sikkert bl. a. sammen med, hvad Arbejderne overhovedet kunne opnaa. Hvad opnaar en Arbejder i Løn? I Almindelighed opnaar han ikke mere, end hvad der er tilstrækkeligt til at underholde ham selv og hans Familie, medens han arbejder. Derfor ville Arbejderne, jo større Fornødenheder de have, jo større Krav de stille til Livet, ikke enkeltvis, men samlede som Grupper, kunne faa deres Arbejdsløns sat saa meget højere, i alt Fald inden for visse Grænser; men i al Almindelighed opnaar de ikke noget Sted mere, end at Lønnen omtrent svarer til den Standard, som det paagældende Jag, det paagældende Lands Arbejdere have været i Stand til at tiltvinge sig. Og nu ligger det ligefrem for, at jo længere Tid de tvinges til at arbejde, jo